

RASSEMBLEMENT WALLON (RW) was een politieke formatie opgericht in 1968, een poging de traditionele scheidslijnen van de Belgische samenleving te overstijgen.

De jaren 1960 vormden ontegensprekelijk een keerpunt in de Waalse actie. Onder impuls van **André Renard** populariseerde de Waalse bewustwording in milieus die er tot dan toe onverschillig, zelfs vijandig tegenover stonden. Deze dynamiek kwam echter in botsing met de vijandige houding van de Parti socialiste belge. Dit overtuigde ontgoochelde militanten dat enkel de stap naar politieke actie de Waalse problemen kon oplossen. In 1964-1965 ontstonden bijgevolg diverse kleine Waalse formaties. Gesterkt door een eerste succes in de verkiezingen van 1965 verenigden deze formaties zich in de Parti wallon. Deze was waarschijnlijk marginaal gebleven, als daar niet de Leuvense kwestie was geweest, die bij de Waalse katholieken een schok veroorzaakte en sommigen onder hen, waaronder voormalig eerste minister

Jean Duvieusart in de Waalse actie heeft meege-sleept. Vanaf dan stelde de Parti wallon zich voor onder het ruimere etiket RW. De eerste wetge-vende verkiezingen waren succesvol en kenmerk-ten zich door de nauwe banden met het Brusselse **Front démocratique des Francophones (FDF)**; de twee formaties vormden bovendien een parlemen-taire groep. Niettemin bleven hun oogmerken uit-eenlopend. Voor het RW was de situatie in Wallonië en vooral de strijd tegen het economische verval prioritair. Gesterkt door de voorlopige regionalisa-tie van 1974, trad het RW toe tot het kabinet-Leo Tindemans, terwijl de Brusselse partner in de op-positie bleef. Maar de ideologische basis van het RW was fragiel en in 1976 barstten de tegenstellingen los. In de 'verlinkste' zijde van voorzitter Paul-Henri Gendebien verkozen sommigen een meer re-alistische en gematigde politiek. De verschillen vonden hun kristallisatiepunt in de heikele kwestie van de vervanging van de gevechtsvliegtuigen van het Belgisch leger. Een meerderheid in de schoot van het RW pleitte voor Franse vliegtuigen, terwijl de regering, met inbegrip van minister François Périn en staatssecretaris Jean Gol, allebei uit het Rassemblement, de aankoop van Amerikaanse F-16 vliegtuigen steunde, gezien het belang van de com-pensaties die de Amerikaanse firma toekende aan de Luikse regio. De breuk was volledig en leidde tot het vertrek van Périn, Gol en Knoops. Een nieuwe politieke formatie werd opgericht: de Parti des Ré-formes et de la Liberté de Wallonie. Wat overbleef van het RW leed een bittere nederlaag bij de wetge-vende verkiezingen van 1977: van de 13 zetels in de Kamer in 1974, bleven er slechts 4 over. Maar het Rassemblement verdween niet helemaal uit het Bel-gische politieke landschap. In alliantie met het FDF nam het deel aan de Europese verkiezingen van 1979. De tandem verkreeg twee verkozenen: Antoi-nette Spaak en Gendebien. In de hele geschiedenis van het RW was het probleem van de relaties met Brussel een stekelig element. Er moest inderdaad een fragiel evenwicht worden bewaard tussen ener-zijds de aanhangers van de gedachte van een Franse gemeenschap Wallonië-Brussel, en anderzijds een stroming die zeer vijandig stond tegenover de hoofdstad, een beeld dat diep verankerd zat in de mentaliteit van bepaalde Waalse militanten. De te-genstellingen hieromtrent waren de oorzaak van talrijke twisten. Zo verliet Etienne Duvieusart in 1981 op zijn beurt het Rassemblement en richtte het Front pour l'Indépendance de la Wallonie op. In 1982 leidden nieuwe conflicten tot de oprichting van het Rassemblement populaire wallon, een overgangsformatie waarvan talrijke leden snel naar de Parti socialiste (PS) overgingen. Het RW hield of-ficieel op te bestaan in 1985, maar dat verhinderde niet dat bij de gemeenteverkiezingen van 1988 nog diverse kleine Waalse lijsten opkwamen, evenwel zonder noemenswaardig succes. De Waalse idee

had vanaf dan een nieuwe verankering gevonden in de schoot zelf van de PS.

LITERATUUR: 'Le Parti wallon', in *Courrier hebdomadaire du CRISP*, nr. 367 (26 mei 1967); – 'Le FDF-RW' in *Courrier hebdomadaire du CRISP*, nrs. 516-517 (2 en 9 april 1971); – 'L'évolution de Rassemblement wallon d'avril 1974 à mars 1977', in *Courrier hebdomadaire du CRISP*, nr. 786 (3 februari 1978); – *Aperçu de l'histoire du Rassemblement wallon*, 1981; – Ch. Kesteloot, 'Le Rassemblement wallon et les élections communales: une présence éphémère', in *Les élections communales et leur impact sur la politique belge (1890-1970)/De gemeenteraadsverkiezingen en hun impact op de Belgische politiek (1890-1970)*. Actes/Handeling van het 16de Internationaal colloquium van het Gemeentekrediet, Spa 2-4 september 1992, 1994.

CHANTAL KESTELOOT